

Saksnr.: 2019/4032
Løpenr.: 106555/2019
Klassering: 210
Saksbehandler: Jostein Jacobsen Gjeldnes

Møtebok – Saksframlegg

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaknr.
Samferdselskomiteen	04.06.2019	13/2019
Opplæringskomiteen	04.06.2019	17/2019
Næring og kulturkomiteen	05.06.2019	105/2019
Fylkesutvalget	06.06.2019	54/2019
Fylkestinget	20.06.2019	25/2019

Tertialrapport pr 1. tertial 2019 og budsjettendringer

Vedlegg:

- 1 Oppfølging av politiske saker 1. tertial 2019
- 2 Sluttrapport Opplevelsesnæringer i Østfold
- 3 Sluttrapport Hydrogenfabrikken Kunsthall
- 4 Sluttrapport Regionalt Partnerskapsfond
- 5 Sluttrapport Kompetanseoffensiven 2015
- 6 Sluttrapporter og oversikt, tildelinger regionalt utviklingsfond
- 7 Notat om realisering av prosjekter for å redusere mindreforbruk i juni 2019

Fylkesordførers forslag til innstilling

1. Posten for budsjettert avdrag økes med kr 6,0 mill, inndekning skjer ved at skatteinntektene økes med samme beløp.
2. Budsjettert utbytte fra Østfold Energi økes til kr 65,0 mill. Kr 58 mill foreslås avsatt til økonomiplanfondet.
3. Budsjettert amortisering av tidligere års premieavvik økes til kr 47,2 mill, inndekning skjer ved bruk av kr 2,9 mill fra pensjonsfondet.
4. For å styrke budsjettet for lærlingetilskudd omdisponeres udisponerte midler avsatt til styrking av skolehelsetjenesten på kr 5,0 mill.
5. Kulturdråpen har for 2019 fått tildelt midler både fra Helsedirektoratet og fra Kriminalomsorgsdirektoratet over statsbudsjettet. Det medfører at kr 0,5 mill av rammen til Regionalavdelingen foreslås tilbakeført økonomiplanfondet.

6. Restmidler på kr 0,45 mill etter gjennomføringen av vaksinasjonsprogrammet av VG2 elever for smittsom hjernehinnebetennelse foreslås tilbakeført økonomiplanfondet.
7. Vedlagte sluttrapport på Regionalt partnerskapsfond viser restmidler på kr 2.370.442,- Av dette foreslås kr 355.000,- overført til Partnerskap for Næringsutvikling i Østfold og resten, kr 2.015.442,-, til økonomiplanfondet.
8. Vedlagt følger sluttrapport på Kompetanseoffensiven. I hht vedtak i fylkestinget i sak PS 27/2016 pkt 6 overføres kr 2,8 mill til Partnerskap for Næringsutvikling i Østfold. Restmidler på kr 3.449.000,- foreslås overført til økonomiplanfondet.
9. Restfinansiering av arbeidet med tverrforbindelsene fv 114/115 og fv 120 på kr 6,0 mill dekkes ved overføring av midler fra økonomiplanfondet til fond for tverrforbindelsene.
10. Inndekning av utgifter til arbeidet med å etablere Viken og Sams IKT, samlet kr 44 mill, dekkes ved å disponere kr 40 mill av økonomiplanfondet og redusere årets it-investeringer med kr 5 mill og driftsfinansieringen av disse med kr 4 mill. Fylkesrådmannen gis fullmakt til å gjøre de nødvendige omdisponeringer ihht fellesnemndas vedtak og utbetale midlene.
11. Budsjetten for sentralstyrt vedlikehold styrkes for 2019 med kr 1,8 mill, inndekning skjer ved bruk av midler fra økonomiplanfondet.
12. Det avsettes inntil kr 2 mill til tilrettelegging av fleksible arbeidsplasser og møterom på fylkeshuset i Sarpsborg. Inndekning skjer ved bruk av økonomiplanfondet. Fylkesrådmannen gis fullmakt til å foreta den endelige disponeringen.
13. Årets investeringsbudsjett nedjusteres med kr 150 mill og årets låneopptak nedjusteres med kr 120 mill. Fylkesrådmannen gis fullmakt til å justere de enkelte prosjektrammene innenfor de kr 150 mill som investeringsbudsjettet nedjusteres med.
14. Tertialrapporten pr 30. april tas til orientering.

Fylkesordførers behandling

Ingen endring.

Sarpsborg, 28. mai 2019

Ole Haabeth
Fylkesordfører

Fylkesrådmannens anbefaling

1. Posten for budsjettert avdrag økes med kr 6,0 mill, inndekning skjer ved at skatteinntektene økes med samme beløp.
2. Budsjettert utbytte fra Østfold Energi økes til kr 65,0 mill. Kr 58 mill foreslås avsatt til økonomiplanfondet.

3. Budsjettert amortisering av tidligere års premieavvik økes til kr 47,2 mill, inndekning skjer ved bruk av kr 2,9 mill fra pensjonsfondet.
4. For å styrke budsjettet for lærlingetilskudd omdisponeres udisponerte midler avsatt til styrking av skolehelsetjenesten på kr 5,0 mill.
5. Kulturdråpen har for 2019 fått tildelt midler både fra Helsedirektoratet og fra Kriminalomsorgsdirektoratet over statsbudsjettet. Det medfører at kr 0,5 mill av rammen til Regionalavdelingen foreslås tilbakeført økonomiplanfondet.
6. Restmidler på kr 0,45 mill etter gjennomføringen av vaksinasjonsprogrammet av VG2 elever for smittsom hjernehinnebetennelse foreslås tilbakeført økonomiplanfondet.
7. Vedlagte sluttrapport på Regionalt partnerskapsfond viser restmidler på kr 2.370.442,- Av dette foreslås kr 355.000,- overført til Partnerskap for Næringsutvikling i Østfold og resten, kr 2.015.442,-, til økonomiplanfondet.
8. Vedlagt følger sluttrapport på Kompetanseoffensiven. I hht vedtak i fylkestinget i sak PS 27/2016 pkt 6 overføres kr 2,8 mill til Partnerskap for Næringsutvikling i Østfold. Restmidler på kr 3.449.000,- foreslås overført til økonomiplanfondet.
9. Restfinansiering av arbeidet med tverrforbindelsene fv 114/115 og fv 120 på kr 6,0 mill dekkes ved overføring av midler fra økonomiplanfondet til fond for tverrforbindelsene.
10. Inndekning av utgifter til arbeidet med å etablere Viken og Sams IKT, samlet kr 44 mill, dekkes ved å disponere kr 40 mill av økonomiplanfondet og redusere årets investeringer med kr 5 mill og driftsfinansieringen av disse med kr 4 mill. Fylkesrådmannen gis fullmakt til å gjøre de nødvendige omdisponeringer ihht fellesnemndas vedtak og utbetale midlene.
11. Budsjettet for sentralstyrt vedlikehold styrkes for 2019 med kr 1,8 mill, inndekning skjer ved bruk av midler fra økonomiplanfondet.
12. Det avsettes inntil kr 2 mill til tilrettelegging av fleksible arbeidsplasser og møterom på fylkeshuset i Sarpsborg. Inndekning skjer ved bruk av økonomiplanfondet. Fylkesrådmannen gis fullmakt til å foreta den endelige disponeringen.
13. Årets investeringsbudsjett nedjusteres med kr 150 mill og årets låneopptak nedjusteres med kr 120 mill. Fylkesrådmannen gis fullmakt til å justere de enkelte prosjektrammene innenfor de kr 150 mill som investeringsbudsjettet nedjusteres med.
14. Tertialrapporten pr 30. april tas til orientering.

Sarpsborg, 23. juni 2019

Anne Skau
fylkesrådmann

Hans Jørgen Gade
økonomidirektør

Bakgrunn for saken

Tertialrapporten er fylkesrådmannens offisielle rapportering i henhold til forskrift om kommunal og fylkeskommunal rapportering.

Budsjettområde	Avvik ift. regulert budsjett
Frie inntekter og finansposter	
- Rammetilskudd	- kr 0,2 mill
- Skatt og inntektsutjevning	+ kr 10,1 mill
- Andre generelle statstilskudd	+/- kr 0 mill
- Avdrag	- kr 5,9 mill
- Renteinntekter	+kr 3,6 mill
Rammeområdene	
Lønnsvekst	+/- kr 0 mill
Premieutgifter pensjon Klp, Spk	+/- kr 0 mill
Tannhelsetjenester	+/- kr 0 mill
Samferdsel, inkl. fylkesveger	+/- kr 0 mill
Opplæringstjenester	- kr 5 mill
Regional utvikling	+/- kr 0 mill
Politisk styring og kontrollorganer	+/- kr 0 mill
Administrasjon, fellestjenester og reserve	+/- kr 0 mill
Samlet prognose	+ kr 3 mill

¹⁾ Premieavvik Klp og Spk er holdt utenfor tabellen.

Tabellen viser et sammendrag av prognosene/avvikene for de enkelte deler/rammeområder av det regulerte budsjettet.

Samtlige rammeområder melder om balanse pr 1. tertial etter tiltak. For en nærmere forklaring vises det til beskrivelsen av det enkelte rammeområdet.

Frie inntekter og finansposter

DRIFTSBUDSJETT - 1A	Regnskap pr april 2018	Regnskap pr april 2019	Regulert Budsjett (RB) 2019	Vedtatt Budsjett 2019	Forbruk i % av regulert b 2019
Beløp i mill kr					
Fylkeskommunens frie inntekter	1010,6	1040,5	3152,3	3149,0	33,0
- Herav skatt på inntekt og formue 1)	476,1	491,8	1622,3	1612,6	30,3
- Rammetilskudd 2)	534,5	548,6	1530,0	1536,4	35,9
Andre generelle statstilskudd 3)	0,0	0,0	10,0	10,0	0,0
Sum frie disponible inntekter	1010,6	1040,5	3162,3	3159,0	32,9
Renteinntekter og utbytte 4)	3,8	7,9	52,9	52,9	15,0
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	12,9	12,6	62,7	62,7	20,0
Avdrag på innlån til egne formål	0,0	0,0	65,0	65,0	0,0
Finansutgifter netto	-9,1	-4,6	-74,8	-74,8	6,2
Til fri disponibel avsetning	8,0	5,0	33,0	33,0	0,0
- Herav til dekning av tidligere års underskudd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Øvrige avsetninger					
Bruk av fri disponibel avsetning	0,0	28,0	98,2	97,2	
- Herav disponering av tidligere års overskudd	0,0	0,0	0,0	0,0	
Bruk av øvrige avsetninger					
Avsetninger netto	8,0	-23,0	-65,2	-64,2	35,3
Til finansiering av utgifter i investeringsbudsjettet	0,0	93,5	93,5	93,5	
- Overføring til investeringsregnskapet	0,0	93,5	93,5	93,5	
- Pliktig overført MVA-kompensasjon	0,0	0,0	0,0	0,0	
Motpost avskrivninger	0,0	0,0	176,7	176,7	0,0
Til fordeling drift	993,5	965,3	3235,8	3231,5	29,9
1) Fylkesskatt	476,1	491,8	1622,3	1612,6	
2) Rammetilskudd, innbyggertilskudd	502,5	512,3	1282,4	1280,8	
Rammetilskudd, utgiftsutjevning					
Skjønnstilskudd	3,0	3,0	7,5	7,5	
Inntektsutjevning	29,0	33,4	240,1	248,1	
3) Rentekompensasjon	0,0	0,0	10,0	10,0	
4) Utbytte fra Østfold Energiverk	0,0	0,0	35,0	35,0	
Renteinntekter	3,8	7,9	17,9	17,9	

Rammetilskudd, skatteinngang og inntektsutjevning

I forbindelse med presentasjonen av Kommuneproposisjonen 14. mai, ble anslaget for den fylkeskommunale deflatoren oppjustert fra 2,8% til 3,0%. Oppjusteringen skyldes økte priser på varer og tjenester, og utgjør omlag kr 6 mill i økte utgifter for Østfold fylkeskommune. Samtidig ble vekstanslaget for fylkeskommunenes skatteinntekter økt fra 1,6% til 2,1%, noe som utgjør omlag kr 700 mill for fylkeskommunene samlet, og kr 9 mill for Østfold fylkeskommune. De økte skatteinntektene dekker således opp for den økte prisveksten.

I 2019 er skattøret satt ned både for kommunene og fylkeskommunene. Dette gjør utslag på tallene fra og med mars måned.

Tabellen under viser fylkeskommunens frie inntekter:

(tall i mill kr)	Reg bud	Regnskap	Prognose	Avvik
Rammetilskudd:	1 282,3	512,3	1 282,1	-0,2
Skjønnstilskudd:	7,5	3,0	7,5	0,0
Skatt	1 622,3	491,8	1 630,4	8,1
Inntektsutjevning:	240,1	33,4	242,1	2,0
	3 152,2	1 940,5	3 169,6	9,9

Andre generelle statstilskudd

I budsjettet for 2019 er budsjettet med at det vil bli utbetalt rentekompensasjon for skolebygg og fylkesveier på kr 10 mill. Det forventes et ubetydelig negativt avvik i forhold til dette.

Utbytte Østfold Energi

I budsjettet for 2019 er det budsjettert med et utbytte fra Østfold Energi AS på kr 35 mill, hvorav kr 7 mill ble disponert til ekstra veivedlikehold i 2019. Selskapet har på generalforsamlingen i april i år vedtatt å dele ut samlet kr 130 mill i utbytte til eierne, noe som betyr kr 65 mill for Østfold fylkeskommune. Fylkesrådmannen foreslår å styrke økonomiplanfondet med kr 58 mill, mens kr 7 mill benyttes til ekstra veivedlikehold i tråd med fylkestingets budsjettvedtak. Styrkingen av økonomiplanfondet foreslås tanke på fremtidig inndekning av økte utgifter til renter og avdrag knyttet til de planlagte skoleprosjektene, og inndekning av utgifter til arbeidet med etableringen av Viken.

Rente- og avdragsutgifter

(tall i mill kr)	Regulert budsjett	Regnskap	Prognose	Avvik
Renteutgifter	62,7	12,6	62,4	-1,5
Avdrag	65,0	0	70,9	-5,9
Renteinntekter	17,9	7,9	20,2	3,6

Låneporteføljens samlede volum er på kr 2.116 mill ved utløpet av 1. tertial. Långivere er Kommunalbanken, KLP og verdipapirmarkedet. Av samlet lånevolum er 50% sikret med fast rente. Gjennomsnittlig porteføljerente er på 2,7%. De neste 12 måneder forfaller to lån til innfrielse/refinansiering. Forfallet har et volum på kr 196 mill og dette er en andel på 9% av låneporteføljen.

Pr. april er det ikke regnskapsført avdrag, dette skyldes at man ikke betaler avdrag løpende, men i stedet avtaler innbetaling av beregnet avdrag med långiverne. Prognostisert avdrag viser et avvik på kr 6 mill basert på beregnet minimumsavdrag, inkl. ubrukte lånmidler. Fylkesrådmannen vil derfor foreslå at posten for budsjettert avdrag oppjusteres med kr 6 mill med inndekning i en tilsvarende økning i de budsjetterte skatteinntektene.

Pr. april var det regnskapsført kr 7,9 mill i ordinære renteinntekter. Prognosen for renteinntekter viser at disse kan bli noe høyere enn det som er lagt til grunn for budsjettet. Gjennomsnittlig saldo på konsernkontoen i perioden januar til april var kr 253,1 mill ekskl eksterne kortsiktige plasseringer. De eksterne plasseringene pr. april fremgår av tabellen under.

Forvalter	Fond	Beløp	Andel %	Avkastning %
Fondsforvaltning AS	Pluss Obligasjon	47,0	4,9	1,31
Fondsforvaltning AS	Pluss Likviditet	72,8	7,6	0,8
Fondsforvaltning AS	Pluss Likviditet II	63,9	6,7	0,7
KLP Fondsforvaltning A	KLP Obligasjon 1 år	110,0	11,5	0,6
Danske bank	Konsernkonto	253,1	26,4	1,8
Nordea	Nordea Kort Obligasjon Pluss	104,4	10,9	0,8
Nordea	Nordea FRN Pensjon	87,5	9,1	1,2
Nordea	Nordea FRN OMF	80,3	8,4	1,0
Odin	Odin Likviditet A	44,1	4,6	0,7
Odin	Odin Norsk Obligasjon A	79,2	8,3	1,2
Odin	Odin Europeiske Obligasjon A	15,0	1,6	1,28
Totalt		957,3	100,0	0,00

Sum midler til forvaltning var ved utgangen av april 2019 på kr 704,2 mill, opp fra kr 697,9 mill ved inngangen av året. I tillegg til bankinnskudd er midlene plassert i til sammen 10 rentefond. Alle plasseringene er i henhold til den vedtatte risikoprofilen i finansreglementet.

Rammeområdene

DRIFTSBUDSJETT - 1B	Regnskap	Regnskap	Regulert	Vedtatt	Forbruk i %
Beløp i mill kr	pr april	pr april	Budsjett (RB)	Budsjett (RB)	av regulert b
Rammeområder - Netto driftsrammer	2018	2019	2019	2019	2019
<i>Premieavvik/ amortisering</i>	0,0	0,0	44,3	44,3	0,0
<i>Tannhelsejenester</i>	40,2	42,9	122,2	122,2	35,1
<i>Samferdsel, inkl. Vegsjefen i Østfold</i>	140,7	196,9	700,4	699,4	28,1
<i>Videregående opplæringsjenester</i>	574,6	604,0	1963,2	1958,9	30,8
<i>Regional utvikling</i>	-4,1	-5,1	168,9	168,9	-3,0
<i>Politisk styring og kontrollorganer</i>	10,8	9,9	35,0	35,0	28,4
<i>Administrasjon, fellestjenester og reserve</i>	62,0	65,0	201,9	202,9	32,2
Sum fordelt til drift	824,3	913,6	3235,8	3231,5	28,3

Lønns- og prisvekst generelt

I økonomiplanen for 2019 - 22 ble det lagt til grunn en lønnsvekst på 3,25%. Lønnsveksten i 2019 anslås nå til 3,2 pst, noe som betyr at lønnsveksten for 2019 er i samsvar med det som ble lagt til grunn for 2019-budsjettet. Det gjøres imidlertid oppmerksom på at enkelt ansattgrupper kan få en høyere lønnsvekst pga lønnsoppgjørets innretning for enkelte ansattgrupper.

Premieutgifter/amortisering

Med utgangspunkt i nye oppgaver fra Spk og Klp mottatt i månedsskiftet april/mai viser beregninger at satsene for premieutgiftene til Spk og Klp kan holdes uendret.

I følge foreløpige prognoser er det grunn til å anta at premieavviket for både Klp og Spk vil bli positive.

Amortiseringen av tidligere års premieavvik er budsjettet med kr 44,3 mill, mens beregninger som hensyntar inntektsføringen av fjorårets positive premieavvik tilsier en utgiftsføring på kr 47,2 mill. Fylkesrådmannen foreslår derfor å øke budsjettposten med premieavviket og øke bruken av pensjonsfondet tilsvarende. Det samlede premieavviket for 2019 ble ikke kjent før i januar 2019, og var derfor ikke mulig å hensynte da budsjettet ble utarbeidet.

Politisk styring og kontrollorganer

Det forventes at rammeområdet går i balanse ved årets slutt.

Disposisjonspostene

Bruken av disposisjonspostene var ukjent når budsjettet ble vedtatt og disposisjonspostene er lagt til rammeområdet politisk styring og kontrollorganer. Når bruken er kjent skal budsjettet flyttes til det rammeområdet hvor aktiviteten er. Pr. april er det ikke brukt noe av disposisjonspostene.

Administrasjon, fellestjenester og reserve

Det forventes at rammeområdet går i balanse.

Videregående opplæringstjenester

Ved utgangen av 1. tertial er prognosen at rammeområdet totalt sett vil ende med et merforbruk på inntil kr 5 mill ved årets slutt etter omdisponeringer og tiltak. I den prognosen er det beregnet en tilsvarende økning i formidling av lærlinger som forrige år, og det er denne beregningen som ligger til grunn for et eventuelt merforbruk. Da det fortsatt er tidlig på året, og skoleåret ikke følger budsjettåret, er det forholdsvis stor usikkerhet knyttet til denne prognosen, og fylkesrådmannen vil følge særlig med på utviklingen innenfor følgende områder:

Lærlinger

365 av 1337 søkere er så langt i år formidlet til lære plass. På samme tid i fjor var 300 av 1265 søkere formidlet. Fremgangen så langt i år kan skyldes tidligere formidling, og at det vil jevne seg ut mot slutten av året, men vi håper og tror at det skyldes en reell økning i formidlingen, og det meldes derfor inn som en forventet fremgang.

Innen fagopplæringsområdet er det stor usikkerhet knyttet til posten tilskudd til lærebedrifter. Det er et mål at alle kvalifiserte søkere skal få lære plass, og tar man utgangspunkt i samme utvikling som foregående år ligger det an til et merforbruk. Det er satt inn tiltak for å redusere dette merforbruket, og komme i balanse innen årets slutt.

Voksenopplæring

Grunnet stor pågang på kurs for minoritetsspråklige som trenger lengre tid og flere kurs, ser dette området ut til å gå mot et merforbruk på ved årets slutt. Dette søkes imidlertid løst gjennom omdisponering av sentral poster i Opplæringsavdelingen.

Spesialundervisning

Noen av de videregående skolene rapporterer også om usikkerhet på spes.ped.området. Dette begrunnes med at antall ressurskrevende elever fortsatt er økende, og at man pr i dag ikke har full oversikt over omfanget av tilretteleggingsbehov knyttet til elevene som skal tas inn fra høsten 2019.

Omdisponering av midler

For å forberede en økning i formidling av lærlinger, og tilsvarende økning av utgifter til tilskudd, tas det grep allerede i forbindelse med 1.tertial. Disse grepene innebærer en samlet innsparing på omkring kr 10 mill. Dette innebærer blant annet en omdisponering av midler til styrking av skolehelsetjenesten, reduksjon av midler til pedagogisk utvikling og reduserte bevilgninger til nye klasser. Andre ikke lovpålagte oppgaver som ble vurdert, men ikke foreslått kuttet, er utdanningsmessen og sommerskole.

Tannhelsetjenester

Statens finansiering av TkØ og TOO-teamene er ennå ikke mottatt. Brukerbetaling har en mindreinntekt på 67% av budsjett. Forklaringen kan delvis være at TkØ's eierfylkeskommunene først blir fakturert når hele pasientbehandlingen er gjennomført. Pasientinntekter er vanligvis lavere om våren enn høsten. Det forventes at rammeområdet går i balanse.

Regional utvikling

Netto driftsutgifter gjenspeiler ikke realiteten. Dette skyldes blant annet at store tilskudd og bundne driftsfond er inntektsført uten at motsvarende kostnader har påløpt i særlig grad.

For rammeområdet er det store forskyvninger i både inntekter og utbetalinger av tilskudd og kontingenter. Dette vil jevne seg ut ved årsavslutning.

På grunn av ekstrabelastning som følge av arbeidet med Viken, så kan det være mindre utviklingskapasitet innen rammeområdet enn hva som er vanlig og som vil medføre besparinger på driften.

Vi antar derfor at rammeområde Regional vil kunne gå med et lite mindreforbruk i 2019. Det er vanskelig å presisere mindreforbrukets størrelse da dette i hovedsak er midler til utviklingsarbeid og vi ikke kan forutse høstens aktivitetsnivå.

Kulturdråpen

Kulturdråpen har for 2019 fått tildelt midler både fra Helsedirektoratet og fra Kriminalomsorgsdirektoratet over statsbudsjettet kap 0430 post 70. Det medfører at kr 0,5 av rammen til Regional kan tilbakeføres til økonomiplanfondet.

Folkehelse

Etter gjennomføringen av vaksinasjonsprogrammet av VG2 elever for smittsom hjernehinnebetennelse sitter prosjektet igjen med kr 0,45 mill. Det anbefales at midlene ikke brukes til andre formål, men tilbakeføres økonomiplanfondet.

Kulturminnevern og museer

Under fylkestingets behandling av budsjettet for 2019 fremgår det av protokollen; Det settes av midler til forundersøkelser av området der vikingskipet i Halden ble funnet. Videre ble det vedtatt at økte avsetninger til bla «prosjekt Konventionsgården», og «Vikingsenter» vil bli vurdert samtidig med disponering av overskudd fra Østfold Energi, tertialrapporter eller i forbindelse med et eventuelt årsoverskudd for 2018.». Det vises til egen sak om Gjellestadskipet.

«Prosjekt Konventionsgården» har ikke kulturminneseksjonen hatt ressurser til å utarbeide noen prosjektplan for. I forbindelse med utviklingen av Gjellestadskipet og formidlingen av funnene fra Vikingtiden er det foreslått prosjekter som presenteres politisk i juni. Uten tilførte midler vil ikke prosjektene kunne gjennomføres.

Klima, vann og landbruk

Klima Østfold-prosjektet rundt trygg skolevei er videreført. Det er booket over 60 sykkelverksteder på grunnskoler og videregående skoler rundt omkring i Østfold denne våren og høsten. Initiativet tas svært godt imot, og det er et sterkt ønske om å kunne fortsette arbeidet neste år.

Kartlegging av eksisterende kjøretøyspark, og tilgjengelige kjøretøy og maskiner på markedet er kommet godt i gang for en overgang til fossilfri transport. Det er utfordrende å få tak i fossilfrie biler; på elbiler er det lange ventelister, og større biogassvarebiler må spesialimporteres fra Sverige. De første kjøretøyene forventes likevel å være i drift i løpet av 2019.

Næringsutvikling

Verbalvedtak årsbudsjett 2019

Haldenvassdraget, prosjekter i og langs – NK sak 6/2019 - midlene lyses ut i en ny støtteordning, med søknadsfrist i august og fordeling i NK-komiteen i oktober.

Mosseregionens næringsutvikling (MNU) – sak som redegjør for fylkeskommunens samlede støtte til MNU/Viken Teknologinettverk i 2019 (inkl. 1 mill fra budsjett 2019 i påvente av tilslag på nytt Arena og/eller Horizon2020 prosjekt) blir lagt frem for politisk behandling i juni.

Samferdsel inkl. fylkesveger

Det er sesongvis forskyvning av utgifter i forhold til budsjett. Dette forventes å være utjevnet ved årsavslutningen.

Årsprognosen for 2019 tilsier at rammeområdet er tilnærmet på budsjett.

For fylkesveien er det en utfordring med ny driftskontrakt Nord. På grunn av endring i kontraktslengde fra 5 til 3 år øker kostnaden pr år. Dette dekkes innen vedtatt budsjetttramme. Endringene krever omdisponeringer.

Verbalvedtak i årsbudsjett 2019

Rammeområde samferdsel har i løpet av første tertial fokusert på bestillinger i årsbudsjett 2019. Status på bestillinger er.

- Reetablering av dyrka jord. Presenteres som egen sak til Fylkestinget
- Tverrforbindelsene fv 114/115 og fv 120. Presenteres som egen sak til samferdselskomiteen
- Gange- og sykkelbru over Rødsund er prioritert i planlegging
- Gange- og sykkelbru over kanalen i Moss er i planlegging og finansiert av fylkeskommunen. Avhenger av Moss kommune for gjennomføring
- Klima Østfold prosjekt for trygg skolesykling med pop-up verksteder er iverksatt. Tilbys til videregående skoler i Østfold.

Kollektivtrafikk

Østfold kollektivtrafikk har som normalt en differanse mellom budsjett og regnskap pr. 1. tertial. Dette skyldes at fakturering fra leverandører ikke er lineær.

Prognosen viser et mulig mindreforbruk på ca. kr 1 mill i 2019. Det er knyttet usikkerhet rundt prognosen, da nytt busstilbud i Moss fører til endringer i driften høsten 2019. Prognosen er derfor satt med grunnlag på driften slik den er pr. 30/4-19 og med forutsetning om overføring av et underforbruk kr 6,6 mill fra budsjettåret 2018.

I budsjettet for 2018 ble det rebevilget kr 7,3 mill fra 2017 til prosjektet «Østfold tar bussen». Tiltakene i prosjektet er tidskrevende og strekker seg derfor over flere år. Prosjektet vil få stor kostnadseffekt også i 2019. Det er søkt om å overføre de resterende midlene på 6,6 mill til 2019. Prosjektet er ikke tatt med i prognosen. Dersom midlene ikke blir overført vil dette ha stor betydning for resultatet i 2019. Saken skal opp i fylkestinget i juni 2019.

Nytt busstilbud i Moss er en del av prosjektet Østfold tar bussen og har oppstart høsten 2019. Omleggingen av busstilbudet prioriterer de tyngste boligområdene og arbeidsplassen i Moss og Rygge, med hyppig frekvens og bedre tilrettelagt for pendlere med tog. Det vil i tillegg bli mer bruk av bestillingstilbudet Flex i de områdene hvor det ikke er gunstig å kjøre en bussrute. Målet er en vekst i antall passasjerer, men ved en såpass stor endring i tilbudet vil dette ta tid og det må påberegnes en reduksjon av antall passasjerer i en periode etter oppstart. Dette vil ha negativ innvirkning i form av reduksjon i billettinntektene.

Nye kontrakter på drosjekjøring av skoleelever og Flex i områdene Halden og Moss/Rygge starter i august 2019. Pr. 1. tertial er det ikke avgjort hvilke leverandører som skal kjøre disse kontraktene, og det er derfor usikkert om prisnivået vil endre seg i forhold til dagens priser. Dette kan ha innvirkning på kostnadene for spesialskyss og Flex.

Fylkesveger

Det er ingen avvik mellom tildeling og budsjett. Det gjøres justeringer innen budsjettrammen, mellom de ulike bevilgningskodene (se nedenfor).

Netto budsjettramme er økt med kr 7 mill etter ekstra tildeling i Fylkestinget i desember 2018. Prioritering av prosjekter er behandlet som egen sak i Samferdselskomitéen den 19.mars.

Prognosen på driftskontrakter er kr 13 mill høyere enn vedtatt budsjett. Dette skyldes i første rekke at det fra 1.september 2019 blir ny driftskontrakt for Østfold Nord. Som følge av forvaltningsreformen er denne kontrakten gitt en lengde på 3 år. Den totale kostnaden for kontrakten blir vesentlig dyrere enn dagens kontrakt. I tillegg er det økt vedlikeholdsbehov som følge av gammelt veglysanlegg og det forventes ca kr 1 mill til advokatutgifter for sak fra 2017 om erstatning etter leirras på fv.120 i Hobøl.

For å overholde den totale budsjettrammen er dekkelegging redusert med kr 6 mill, og vedlikeholdsentrepriser redusert med kr 7 mill.

Fylkesveger – Investering

Fylkesveginvesteringer for 2019 har en ordinær ramme på 144,5 mill. kroner. I tillegg til rebevilgede midler fra regnskapsåret 2018 kommer annen finansiering til fylkesvei (herunder lånefinansiering til brufornyning, forskuttering til byggeplanlegging (fv.109), og bompenger til planlegging og bygging av nye prosjekter ifm. Bypakke Nedre Glomma med kr 248,3 mill. I tillegg kommer midler fra sideveistiltak fra E18 som benyttes på fylkesvei og tverrforbindelsene.

Når det gjelder forskuttering til grunnerverv etter godkjent reguleringsplan på fv.109, er det foreløpig ikke lagt inn noe for 2019 inntil svar fra samferdselsdepartementets foreligger.

En egen sak om revidering av byggeprogram for fylkesveier behandles av fylkestinget i juni 2019. Saken foreslår en del omdisponeringer av ordinær investeringsramme.

Når valg av trase for ny Kjøkkøysund bru er klart, vil dette utløse behov for fremtidig grunnerverv, og det vil være aktuelt å foreta innløsninger før prosjektet får egne bevilgninger. Dette er forslått dekket i byggeprogrammet og er mulig på grunn av forventet mindreforbruk som følge av oppståtte forsinkelser knyttet til klagesak på vedtatt regulering i prosjektet Begby - Borge skole. Øvrige forslag til omdisponeringer er økning til gang- og sykkelvegprosjektene.

På grunn av ressursituasjonen i Statens vegvesen er det sannsynlig med et mindreforbruk på planlegging da det ikke vil være mulig å gjennomføre alle bestillinger.

Risikovurdering:

- Usikkerhet til pågående prosjekter både hva angår fremdrift og kostnader knyttet til eventuelle uforutsette forhold.
- Usikkerhet i fm. bruk av fondsmidler til byggeplanlegging av prosjekter i neste fase av bypakka. Foreløpig er kun Fase 1 vedtatt av Stortinget.

Avsetning til arbeidet med tverrforbindelsene fv 114/115 og fv 120

For at arbeidet med tverrforbindelsen skal kunne legge den vedtatte rammen til grunn, så må den budsjetterte avsetningen økes med kr 6 mill inneværende år. Det vil da gi en nettoramme på kr 96 mill eks mva, og kr 120 mill, slik som lagt til grunn i egen sak i samme møte.

Gjennomføringen av de tidligere vedtatte prosjektene forventes avslutte i løpet av 2019 med et mulig merforbruk som fylkesrådmannen forslår dekkes inn ved å tilføre prosjektene de resterende midlene.

Fylkesrådmannen ser ingen annen mulighet for dette enn å tilføre prosjektet kr 6 mill fra økonomiplanfondet.

Utgifter til arbeidet med Viken

Revidering av budsjett for Viken-prosjektet, fellesnemnd-sak 34/19

I møte 21.3.19 vedtok fellesnemnda:

1. *Revidert budsjett 2019 for Viken-prosjektet vedtas i henhold til omtale i saken, med brutto utgifter på totalt kr 239,5 mill.*
2. *Fellesnemnda anmoder om at vedtatte budsjettmidler 2019 i de tre fylkeskommunene Akershus, Buskerud og Østfold på henholdsvis kr 9,1 mill og kr 5,9 mill knyttet til advokatkontor og valgavvikling 2019, overføres til Viken-prosjektet.*
3. *Fellesnemnda anmoder fylkeskommunene Akershus, Buskerud og Østfold om å stille til disposisjon ytterligere kr 42,8 mill hver til Viken-prosjektet i 2019, totalt kr 128,4 mill.*

I tillegg kommer henstilling om at Prosjektet Nasjonalt SAMS-IKT ber fylkeskommunene gi en ramme på kr 1,175 mill hver til dekning av kostnader i prosjektet.

Finansieringsbehovet er noe lavere enn antydnet i omtalen i sak 130/18 som var på kr 158 mill. Hovedårsaken til det oppdaterte finansieringsbehovet gjelder drift og investering knyttet til IKT og digitalisering.

Fylkesrådmannen ser ingen annen mulighet enn å foreslå at disse utgiftene dekkes ved bruk av midler avsatt til økonomiplanfondet, samt at årets it-investeringer i Østfold fylkeskommune reduseres med kr 5 mill, noe som frigjør kr 4 mill i driftsfinansiering av samme. I sum så betyr det at kr 40 mill av økonomiplanfondet disponeres til dette. Fylkesrådmannen ber om fullmakt til å gjennomføre de nødvendige omdisponeringene og utbetale dette, samt følge opp de øvrige punktene i fellesnemndas vedtak.

Budsjettstatus - utgifter som dekkes av hver enkelt fylkeskommune

Fylkeskommunene dekker selv utgifter til reise- og møter og deltakelse i prosjektene samt ekstra bemanning for å håndtere økt arbeidsmengde. Forbruket knyttet til deltakelse i prosjektet er pr 1. tertial på kr 3,0 mill.

Fylkesrådmannens vurdering

Etter bare fire måneder av budsjettåret, understreker fylkesrådmannen at prognosene er beheftet med stor usikkerhet, og det er områder som må justeres i denne saken. Dette gjelder spesielt opplæringsområdet, hvor det både gjøres interne omfordelinger av budsjettet og omdisponeringer som krever vedtak av fylkestinget.

Fylkesrådmannen vil peke på at det til tross for at samtlige rammeområder, med unntak av opplæringsområdet, melder om balanse etter nødvendige tiltak, så er det to områder som bør tilføres midler. Dette gjelder posten for sentralstyrt vedlikehold, hvor det er avdekket avvik knyttet til el-sikkerhet og økt behov for kontrolltiltak i 2019. Fylkesrådmannen vil derfor foreslå at området tilføres kr 1,8 mill som en styrking i 2019. I tillegg er det nødvendige å sette av midler til arbeidet med å tilrettelegge for fleksible arbeidsplasser og flere møterom på fylkeshuset. Dette for å gjøre fylkeshuset til en attraktiv arbeidsplass og møteplass med tanke på Viken. Det foreslås derfor at det bør disponeres inntil kr 2 mill av økonomiplanfondet til dette, økonomiplanfondet ble i regnskapssaken tilført samme beløp i form av ubenyttede omstillingsmidler.

Basert på tilbakemeldinger fra eiendomsseksjonen vedrørende framdrift og forventet utbetaling for byggeprosjektene, mener fylkesrådmannen at årets låneopptak bør nedjusteres med kr 120 mill.

Fylkesrådmannen mener avslutningsvis at det fortsatt er god styring og kontroll på driften av Østfold fylkeskommune, og vil understreke at dette er en viktig suksessfaktor inn i Viken fylkeskommune.